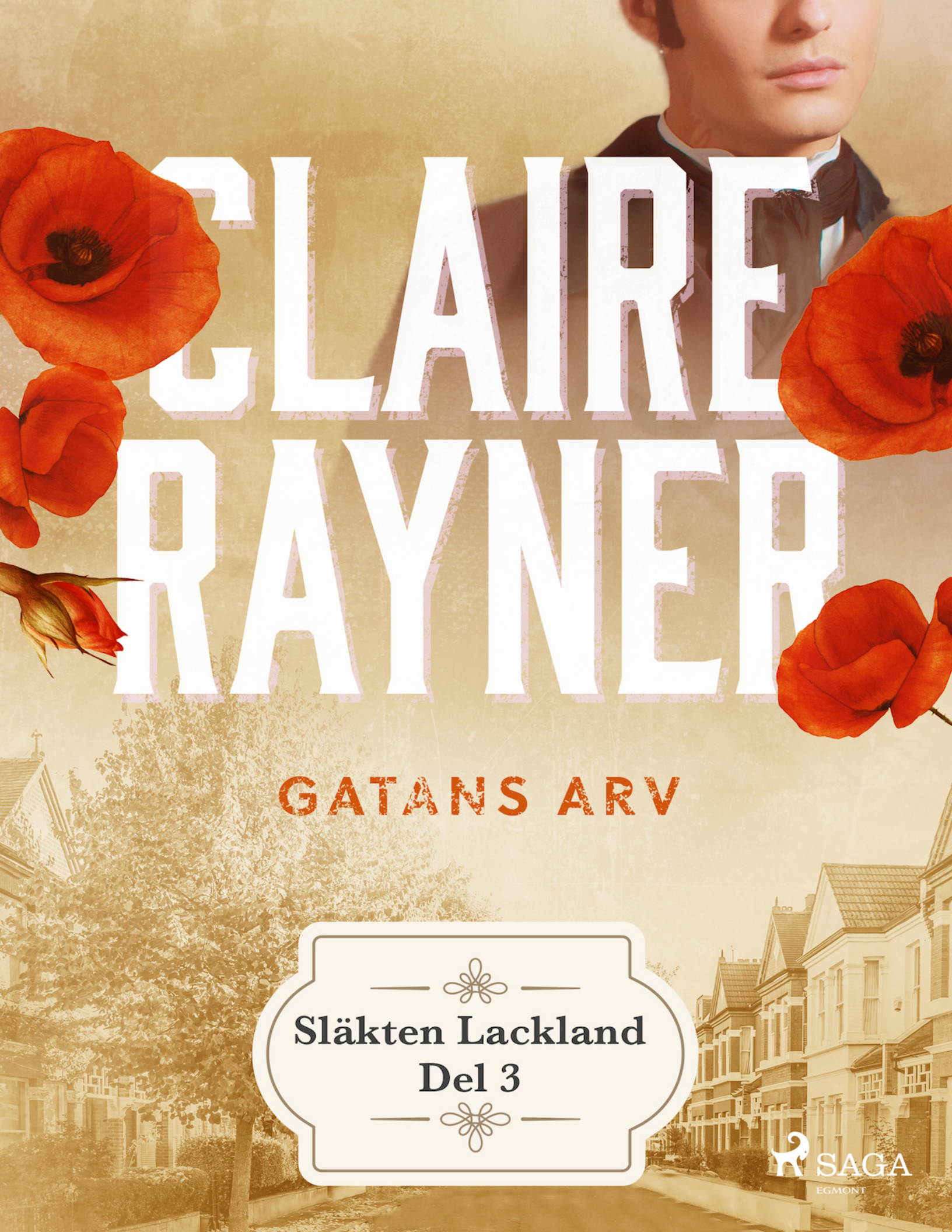
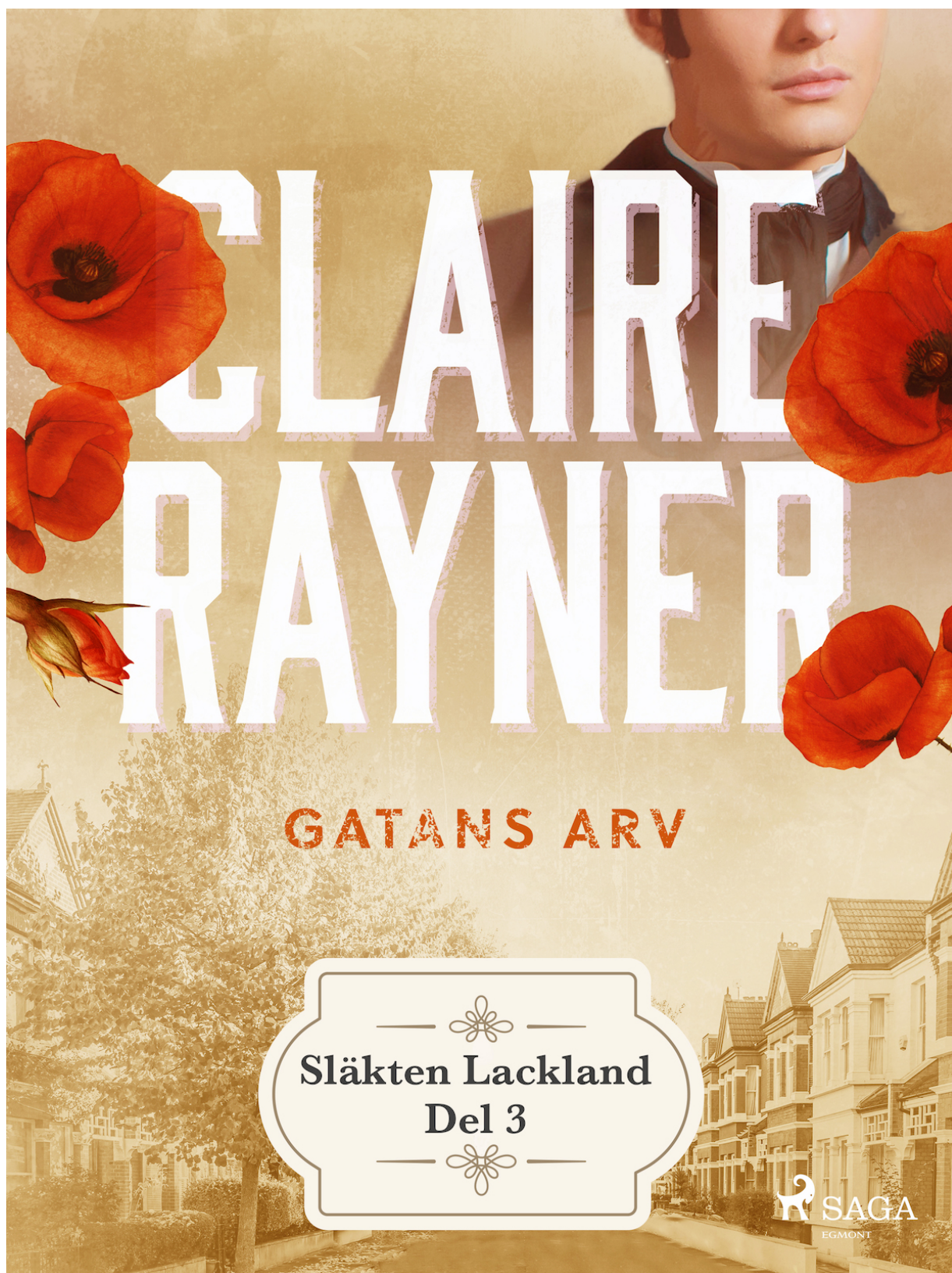

CLAIRE RAYNER

GATANS ARV

— — — — —
— — — — —
Släkten Lackland
Del 3
— — — — —
— — — — —

CLAIRE RAYNER

GATANS ARV

— — — — —
Släkten Lackland
Del 3
— — — — —

 SAGA
EGMONT

Claire Rayner

GATANS ARV

SAGA EGMONT

Gatans arv

är översatt från engelska av Ingrid Berglöf efter

Paddington Green

Copyright © 1979, 2017 Claire Rayner og Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

All rights reserved

ISBN: 9788711793046

1. E-boksutgåva, 2017

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är et förlag i Lindhardt og Ringhof, ett företag inom Egmont-koncernen

1

Det hade regnat sedan före gryningen, ett fint, iskallt regn som lade en grå hinna över London, gjorde de simplare gatorna till stinkande kloakrännor och täckte de förnämare med halvt tillfrusen lervälling. Det droppade dystert från träden ner på stenläggningen, och den råa kylan trängde ända in i märgen på alla som redan började samlas utmed kortegevägen mellan S:t James och Buckingham Palace och uppför Constitution Hill.

Klockan var ännu bara halv sju, men där stod de, hoptryckta i små klungor för att försöka hålla värmen. De pratade och skrattade, slängde grovkorniga skämt till varandra om hur pass olik sig Hennes Majestät kunde tänkas vara så här dags i morgon bitti — om Hans Kunglig Höghet kunde sina saker vill säga, vilket somliga tillät sig att tvivla på. De trängdes om bra platser, grälade och skrek och bar sig i största allmänhet åt så som Londonbor alltid gjorde när de fick en aldrig så liten chans att glömma den grå och trista vardagen. Och var inte den lilla drottningens bröllopsdag den bästa chans de hade haft sedan kriget mot Frankrike tog slut? De skulle ha roligt om så fan själv kom lös, och så kom de vällande från Hoxton och Stepney, från byarna Fulham och Chelsea, in över den nya fina Waterloo

Bridge från Southwark och Lambeth och Camberwell —
Londonbor på festhumör.

Abby stod vid sitt sovrumsfönster och stirrade ut på den ynkliga plätten visset gräs som var allt som fanns kvar av det en gång lantligt idylliska Paddington Green, dit hon hade kommit som nygift. Hon visste mycket väl att det här var en festdag då alla tog sig ledigt, och hon var ordentligt förargad för det.

Hon var väl minst lika ansvarskännande och omtänksam som andra arbetsgivare, tänkte hon. Hon såg minsann till att hennes anställda hade drägliga arbetsförhållanden och fick regelbundet betalt. Men de tog tydligen för givet att drottningens bröllop var skäl nog för att de helt sonika skulle kunna hålla sig borta från fabriken vid Harrow Road en hel dag, trots att så många viktiga beställningar väntade. Det var ren och skär otacksamhet! Vad hade de med drottningens bröllop att göra? Hade de inte sitt arbete att sköta och chefens order att rätta sig efter? Vad hade de för rättighet att springa omkring på gatorna i dag?

Hon klängde sig fast vid tanken på de skolkande arbetarna där hon stod och smuttade på sin morgonchoklad. Hon ville förtränga den verkliga anledningen till det djupa missmod som hade gripit henne. Men så kunde hon inte hålla tankarna i styr längre, och praktisk och ärlig som hon alltid hade varit gav hon upp och lät dem löpa dit de ville. Och som vanligt vandrade de till den dag för elva år sedan då hon också hade tittat ut genom sitt sovrumsfönster på strilande regn och tänkt på bröllop.

Men det hade varit hennes eget bröllop, inte den lilla drottningens, och det hade varit ett giftermål som byggde på sann kärlek och inte på politiska hänsyn. Regnet hade i

alla fall varit likadant trots att det hade varit april och inte februari. Hon mindes hur varmt det där vårregnet hade känts när de kom hit till huset vid allmänningen.

Påskliljorna hade nickat under de stora almarna som skuggade det lilla huset och butiken som skulle bli hennes nya hem.

Hennes och James.

Det var underligt att det fortfarande kunde kännas så svårt när hon tänkte på James. Hon hade för länge sedan slutat se hans ansikte klart, kunde bara locka fram en vag bild av ett fräknigt och rödlätt ansikte, en skuggfigur som var blek och mager och sjuk. Ändå gjorde det ont att tänka på honom, fast om hon skulle vara riktigt ärlig var det inte tanken på honom så mycket som tanken på henne själv, på hennes egen känsla av saknad, bitterhet, ursinne över att behöva lida så. Hon hade offrat så mycket för att gifta sig med honom, far och mor, bröder och systrar ...

Nu är jag orättvis, tänkte hon trött för tusende gången. Jag är orättvis, för gav jag mig inte in i det med öppna ögon? Insåg jag inte klart att min tid tillsammans med honom skulle bli kort? Sökte jag mig inte självmant till honom, talade jag inte självmant om för honom att jag ville ha honom? Jag kan inte beklaga mig över mitt öde nu — fast det är vad jag har gjort i tio års tid. Rasat mot ett öde som valde just en så god och fin och ömsint man till att dö en förtidig död, som valde just mig, som ville vara nyttig och verksam och lycklig, till att bli så ensam. Det är inte rättvist, hur man än ser på det.

Hon ruskade lite på sig och vände sig från fönstret in mot sitt vackra ombonade sovrum, så mycket elegantare än huset i övrigt, för att sätta ifrån sig chokladkoppen och ta itu med att tvätta och klä på sig. Det var illa nog att dagen

var förspild för hennes anställda — hon kunde åtminstone själv syssla vid sin kontorspulpet. Att stå här och försjunka i gamla sorger var inte till någon nytta för vare sig henne eller Frederick. Och vid tanken på Frederick smälte en del av den förtvivlan bort som hon hade känt sedan hon vaknade och ersattes av en värmande lyckokänsla som var en god tröst. Frederick var med sitt röda hår och sina kisande gröna ögon en blandning av de två män hon hade älskat så högt — hennes man och hennes far. Frederick med sitt klara förstånd och sitt okynniga tjuvpojksleende ... Den käre Frederick.

Och det var nästan som om han hade känt på sig hur ömt hon hade tänkt på honom, för så fort hon kom in i det lilla vardagsrummet för att äta frukost med honom satte han i gång. Man kan inte direkt säga att han tjatade, han bara pratade piggt och samtidigt längtansfullt om allt roligt som säkert fanns att titta på ute på gatorna i dag — positivhalare och stånd där man sålde varma pajer eller sega karameller ... Och medan han pratade på mellan brödtuggorna och mjölklunkarna kämpade hon med sin egen hemliga längtan att gömma sin nedstämdhet och sina sorgsna minnen bakom en skyddande ridå av kontorsarbete. Hon ville så gärna vara den glada mamma han hade rätt att ha. Och hon vann kampen och belönades med Fredericks tjut av hänförelse och hårda kram när hon sa:

— Ja ja, vi säger väl det då. Ät din frukost, så tar vi Shillibeers omnibuss klockan tolv till Diorama i parken. Men därifrån får du gå till slottet, och det är lång väg. Du får inte gnälla om du blir trött i benen, hör du det!

— O nej då, mamma! Det ska jag inte! Det ska bli hemskt roligt att se allt folk som är ute och alla flaggorna och de

finna vagnarna, och det ska bli fyrverkeri på floden i kväll, har jag hört, och festtåg och ... och massor av saker! Tack *snälla* mamma! Jag har hoppats och *hoppats* ... Och han kastade sig över det som var kvar av frukosten med sådan iver att han spillde ut mjölk som om han var en klumpig femåring i stället för en duktig tioåring och skrattade så gott åt sin fumlighet att Abby måste skratta med. Käre Frederick, tänkte hon igen och skakade än en gång av sig alla dystra tankar. Änkeståndet var smärtsamt, men det kompenserades ofta av moderskapet. Hon var i många avseenden en lyckligt lottad kvinna, det var hon medveten om.

Regnet som piskade på Abels fönsterrutor när vinden ven i häftiga stötar genom Gower Street väckte honom en stund innan Jeffcoate kom in med mässingskannan med varmt rakvatten och den nystrukna skjortan. Han låg där hopkurad under filtarna och stirrade på grådasket utanför fönstret och rörde sig inte ens när den lilla kökspigan kom intassande för att raka ur askan och tända en ny brasa mot morgonkylen. Han gick igenom planerna för dagen.

Det var angeläget att han fick tid att tala med Conran om det där som det påstods att karlen hade gått omkring och sagt. Det var ju på tok att det gick en massa löst skvaller i salarna och korridorerna på sjukhuset, och han måste sätta stopp för det. Queen Eleanor hade nu visserligen tolv salar och en livligt anlita poliklinik, och styrelsen var nu fem man stark, men det var i Abels ögon fortfarande hans sjukhus. Hade det inte skapats av hans drömmar och hans viljestyrka, hans oförtrutna arbete och inte minst hans och hans familjs pengar? Jo minsann, det hade det, och det borde den där vassnäste lille snorgärsen till bokhållare

sannerligen veta. Hur vågade han säga det där han hade sagt om Williams sätt att sköta leveranserna av piller och mediciner från fabriken i Wapping?

Abel vände sig irriterat i sängen och makade upp kudden bakom nacken. William. Han måste ta sig tid att tala med honom också, fan anamma. Så mycket måste göras i dag, liksom alla dagar. Han hade operationer som var nödvändiga, han hade mottagningen för patienter från gatan, och så hade han lovat följa med unge Snow, kirurgen som hade skickats till honom av hans gamle vän Bell vid Great Windmill Street. De skulle titta på en patient, vem det nu var, som Snow intresserade sig speciellt för. Det var i närheten av Broad Street, bakom Little Earl Street — åtminstone nära sjukhuset, så att det inte behövde stjäla mer än en halvtimme från arbetsdagen. Och om han sköt upp en av dagens operationer och på det viset lättade lite på morgonens schema skulle han kanske kunna unna sig en kvart vid tolvtiden och söka upp det där förbaskade kräket Conran ...

Ett skrän ifrån gatan nedanför som omedelbart besvarades med glada hojtanden bortifrån Bedford Square väckte honom ur hans grubblerier. Den där sortens vulgära oväsen hörde sannerligen inte till vanligheten på den eleganta Gower Street, och han låg ett ögonblick och undrade förtretad vad som stod på. Så mindes han och svor till. Drottningens bröllop! Jävlar i helvete, det skulle förstöra hela dagen för honom. Med dubbelt så mycket folk i rörelse på gatorna som vanligt och det idiotiska hejdlösa festande som oundvikligen skulle följa med dagens begivenheter skulle han bli fast på mottagningen och få stå där och lappa ihop spräckta skallar och brutna armar och

ben och ta hand om alla andra skador som slagskämparna drog på sig.

Men när han väl var klädd hade irritationen lagt sig lite. Arbetet i dag skulle visserligen bli tröttsamt och enahanda, men å andra sidan kunde den sortens skador som uppstod vid gatubråk vara högst intressanta som studieobjekt. Han mindes många sådana fall som han och Charles Bell hade spekulerat över tillsammans under långa sena kvällar i Charles anatomisal vid Great Windmill Street eller hans egen vid Endell Street och hur han då hade kunnat se tydligt hur många av de stora nerverna gick som gav musklerna deras rörelseförmåga. Inte lika fascinerande, hade Bell ofta anmärkt, som en del av de mer spektakulära skador han hade sett på slagfältet vid Waterloo för snart ett kvartssekel sedan, men ändå klart intressanta.

Vänskapen med Charles var en stor tröst, tänkte Abel nu medan han gick för att göra sitt vanliga morgonbesök i Dorotheas sovrum. Hur han skulle ha stått ut de senaste tio åren utan Bells osvikliga stöd fattade han inte. Nu hade han ju heller inte väntat sig att situationen skulle vara så länge. Stackars Dorothea, tänkte han medan han gick över den tjocka mattan fram mot sängen och ställde sig i det fladdrande brasskenet och såg ner på det lilla magra orörliga ansiktet på kudden. Stackars Dorothea. Att vara levande död så länge ...

Charles hade emellertid sagt vid flera tillfällen att med den hängivna vård som Abel såg till att hon fick kunde hon mycket väl tänkas leva sin fulla livslängd.

— Jag har sett sådana fall förut, käre vän, hade han en gång sagt. Döda i huvudet, för skadan blockerar varje signal från hjärnan till kroppen och från kroppen till hjärnan, men de vegetativa kroppsfunktionerna är

opåverkade. I sådana fall har jag ofta tänkt att en omsorgsfull skötsel i viss mån kan vara till nackdel för den sjukas anhöriga ...

Men Abel hade givit honom en så genomträngande blick att Bell bara hade nickat och inte sagt något mer. Det utsagda, där undermeningen var fullt klar för dem båda, fick stå kvar mellan dem tillsammans med en likaledes uttalad och också fullt klar överenskommelse att saken aldrig skulle beröras mer.

Abel slätade till kudden intill Dorotheas huvud. Sköterskan hade inte tvättat och gjort i ordning henne för dagen än utan först gått ner till köket efter den barnvälling hon matades med. Han märkte nästan med en chock att det ljusa håret snabbt höll på att bli grått. Han lade ofta märke till sådana små tecken på att hon fortfarande levde — ibland att naglarna var längre och behövde klippas, ibland att huden på de spinkiga armarna var fnasig — men varje gång blev han lika häpen. Alla de här åren hade hon legat orörlig och lika slät och ung i ansiktet — för varför skulle det bli rynkigt som andras när inget uttryck eller tecken på medvetande någonsin for över de bleka, finskurna dragen? Det var svårt att komma ihåg att detta var en kvinna som levde och andades.

En kvinna som levde och andades och var envis, tänkte han nu och mindes plötsligt hurdan Dorothea hade varit före olyckshändelsen. Svag, undfallande, vanvettigt irriterande i sitt sätt att spakt finna sig i hans översitteri — men totalt orubblig när hon hade satt sig något i sinnet. Hon hade föresatt sig att gifta sig med honom, hade föresatt sig att stanna hos honom, och så hade det blivit. Och han visste att hon hade föresatt sig att han en dag skulle älska henne så som hon älskade honom, med samma

vanmäktiga, hopplösa, döda kärlek. Och hade hon inte nått det målet? Där han stod invid hennes säng den här råkalla februarimorgonen visste han att hon hade segrat, och han rörde vid hennes bräckliga hand med en gest som erkände det.

— God morgon, mr Lackland.

Han såg upp, och där stod miss Ingoldsby strax innanför dörren med händerna sedesamt korsade över den bruna yllekjolen och det bruna håret åtstramat till en omodern knut i nacken. De såg lugnt och vänligt på varandra ett ögonblick. Så nickade han, för nu visste han att dagen hade börjat på allvar, att han kunde gå ifrån sin hustru och huset i trygg vetskap om att båda skulle bli väl omhändertagna.

Och hon gav honom samma behärskade nickning, men inom sig njöt hon av att stå och se på hans smärta välbyggda kropp, det tjocka gråsprängda håret som låg så slätt och välborstat ovanför det magra ansiktet och det sätt på vilket den diskret mörka kostymen satt på de breda axlarna, för hon var en kvinna som älskade ordning och prydlighet och en välorganiserad livsföring. I hennes ögon var han en mycket tillfredsställande arbetsgivare, vederhäftig och metodisk som han var. Han gjorde livet i det här huset mycket behagligare än hon hade trott att det skulle bli när hon kom hit som guvernant för drygt tio år sedan, anställd av den nervösa och blyga Dorothea för att ha hand om småbarnen. Men det hade varit före olyckan, det hade hänt mycket här i huset sedan dess! Nu såg hon uppskattande på Abel och var nöjd med det sätt på vilket hennes tillvaro hade artat sig.

De väntade tills sköterskan kom tillbaka från köket och gick sedan ner till frukosten tillsammans, hon med små trippande steg som passade illa ihop med hennes värdiga

sätt i övrigt. Hon var ovanligt kortvuxen, och William retade henne ofta med att hon var "till och med mindre än drottningen, och redan hon är ju det minsta som finns".

Både Rupert och William satt redan till bords, och miss Ingoldsby höjde roat på ögonbrynen när hon fick syn på William. För det mesta kom han sist till frukosten, och då hade han vanligen slängt på sig kläderna i största hast och var på ett. uruselt humör, för William var en obotlig nattsuddare och kom sällan i säng förrän fram på småtimmarna.

— Äsch, titta inte så där menande på mig, lilla musmamma, sa han nu glatt. Hur många gånger ska jag behöva påpeka att jag inte sitter på skolbänken längre, och det är ingen idé att ni försöker mästra mig! Ge er på någon av er egen storlek om ni vill mucka gräl! Och så sträckte han ut sina långa ben under bordet och nickade kort åt sin far.

Abel ägnade ingen uppmärksamhet åt någon av sönerna, han nickade bara åt den lilla oansenliga och stillsamma Martha där hon satt vid bordsänden bakom kaffebryggaren, och genast böjde hon ner huvudet och hällde upp en kopp av det starka svarta kaffe han ville ha på morgnarna. Miss Ingoldsby slog sig lugnt ner bredvid Rupert, som gjorde ett halvhjärtat försök att artigt resa sig, och tog sig en färdigbredd brödskiva från den tallrik som stod redo åt henne.

Under en lång stund bröts tystnaden bara av klirret av koppar och fat och de ljud som uppstod då William glufsade i sig sin nymodiga frukost på bacon, kokta ägg och kallt kött. Resten av familjen nöjde sig med det traditionella te och smörgås.

Så sa miss Ingoldsby plötsligt:

— Jag fick ett par brev i dag. Och jag har kära hälsningar till er alla från Bart.

Det kom inget svar utom från Martha, som hastigt tittade upp och log. Miss Ingoldsby log snabbt tillbaka och fortsatte oberört:

— Han tycks trivas bra med lantlivet, för han skriver att han jagar minst tre gånger i veckan. Jag hade väl aldrig trott att han skulle vara road av sådant.

— Det är märkvärdigt vad en karl kan göra för att vara en rik fru och hennes släkt till lags, sa Rupert kort.

William skrattade till och öppnade munnen för att komma med en skabrös kommentar men uppfångade miss Ingoldsbys kyliga ögonkast och avstod.

— Ni kan hälsa honom att jag förväntar mig att han skriver till mig snart, sa Abel lite syrligt. Det har gått åtta månader sedan han gifte sig, och han har inte bevärdigat mig med mer än två brev! Jag missunnar er givetvis inte er korrespondens, miss Ingoldsby, men nog tycker jag det är en liten aning ... ska vi säga orättvist att ni ska få så många brev från honom. Jag är ju ändå hans far.

— Ja, men ser ni, mr Lackland, jag svarar varenda gång han skriver, sa miss Ingoldsby kyligt, och William skrattade högt.

— Där fick du, far! Du är inte ett dugg bättre än vi andra på att skriva brev, och du kan inte förebrå den stackarn om han till slut tröttnar på att skriva till dig. Mig kan han inte räkna med att få svar från, den saken är klar, så mycket som jag här att göra ...

— Jag ska tala med dig om det, sa Abel och reste sig medan han torkade sig om munnen med servetten. Den där Conran börjar bli lite väl självgod, men jag måste ju

behandla hans påståenden på vedertaget sätt. Du ska få visa mig papperen angående affärerna han klagar på och ...

William blev märkbart sur, och Rupert tittade upp med ungefär samma min. Ett ögonblick var de mycket lika varandra. De hade båda ljust, ganska tunt hår ovanför rödblommiga, breda ansikten, men Rupert hade ett mer ironiskt ansiktsuttryck än den jovialiske William och en mycket smäckrare kropp. William var kraftigt byggd och såg faktiskt betydligt mer ut som en stadig lantjunkare än som det distingerade salongslejon han ansåg sig vara. Han hade inte blivit måttligt arg den gången då hans syster Martha talade om för honom att han bråddes på sin morfar Daniel Coombe, som hade varit en typisk lantbo, och att han hade lika stora förutsättningar att bli elegant som en ko att bli rashäst.

— Om jag var William skulle jag sannerligen bli förbaskad om du tog Conrans parti mot mig! sa Rupert skarpt. Karl'n är hal som en ål, och han är så äckligt självbelåten att ...

Abel höjde på ögonbrynen.

— Jag har inte alls tagit ställning än. Jag vet ju knappt vad det gäller! Jag har hört vissa dumma rykten, och sådant tål jag inte, så det enda är att sätta stopp för dem. Det kan jag inte göra förrän jag har fått fakta klargjorda för mig, och det är därför jag vill prata igenom saken med William först. Vad har du med det här att skaffa, förresten? Du borde ägna dig åt din andel av arbetet på sjukhuset som håller på att växa oss över huvudet! Det är William som sköter fabriken, inte du!

Nu hade Rupert också rest sig.

— Det må så vara, men jag tål inte att en liten beskäftig viktigpetter har mage att mopsa sig mot min bror!

Sjukhuset är Lacklands, och ingen har rätt att ...

— Just det, sa Abel lent. Du har så rätt, Rupert.

Sjukhuset är Lacklands. *Abel* Lacklands. Jag vill inte höra några dumheter från er om att ni skulle vara på något sätt förmer än andra. Ni må vara mina söner, men Queen Eleanor är *mitt* sjukhus, och ni är inte märkvärdigare där än andra jag har anställt. Begrips? Det är möjligt att ni så småningom får efterträda mig, men det är långt dit. Låt mig påminna dig om, Rupert, att jag bara är nyss fyllda femtio. Jag tänker inte lägga av än på länge. Och jag kan tala om att så länge jag bestämmer på sjukhuset ska alla problem behandlas på samma sätt, de må gälla er eller Nancy eller den som sköter det lortigaste slabbgörat nere i källaren! Ingen ska någonsin kunna komma och säga att jag favoriserar de mina ...

— Nej, där har du vid Gud rätt, utbrast Rupert ursinnigt. Ingen skulle någonsin komma på idén att säga det. Allra minst vi själva!

— Rupert! Mr Lackland! Miss Ingoldsby talade inte särskilt högt, men hennes ord fick dem genast att tiga. Jag måste be er båda lugna ner er, för att stå här och gräla är en dålig början på dagen. Gatorna är redan fulla av folk som ska se på kortegen, och ni kommer att få det riktigt besvärligt att ta er fram i trängseln. Spar era diskussioner till sjukhuset. När ni har fått tänka över saken en stund kommer ni säkert på ett sätt att klara upp problemet utan bråk. Ursäkta att jag är påstridig, men det är faktiskt hög tid att ni ger er i väg.

Det blev ett ögonblicks tystnad. Så lät Abel de spända axlarna sjunka och nickade kort.

— Ni har som vanligt rätt, miss Ingoldsby. Jag ber om ursäkt — dig med, Martha — för vårt ohyfsade uppförande.

Han vände sig om och stirrade stint på Rupert. Sonen blängde tillbaka, och utan att vrida på huvudet fick han tjurigt fram:

— Ursäkta, miss Ingoldsby. Ursäkta, Martha.

Så vände han om på klacken och gick ut ur rummet.

William satt tyst och orörig ett ögonblick till och brast sedan i skratt, men nu lät han inte fullt så road. Han lät snarare besvärad och ansträngt karsk.

— Vad skulle vi ta oss till utan damer som dämpar våra manliga vredesutbrott! Till och med du, far, måste lägga band på dig när allas vår musmamma är närvarande. Tja, eftersom hon har bett oss fortsätta vårt samtal på sjukhuset, så gör vi väl klokast i att gå dit. Det skulle krävas en modigare man än jag för att säga emot en så formidabel motståndare.

Så gjorde han en yvig bugning åt hennes håll och följde efter sin bror ut ur rummet.

Abel gick också mot dörren, men där hejdade han sig med handen på dörrvredet.

— Miss Ingoldsby, jag tycker det är djupt beklagligt att ni ska behöva stå ut med deras oförsyntheter, sa han efter ett ögonblick. Jag tänker ibland att det vore bättre om de bodde för sig, men ... Han ryckte på axlarna. Tja, de är ju vuxna karlar och inga skolpojkar längre. Jag har inte så god hand med dem som jag skulle önska. Så skrattade han till. Jag har inte ens hand med en skolpojke! Ja, jag har nog märkt att han inte är här, miss Ingoldsby. Jag har ingenting sagt, men nog har jag märkt det alltid!

Miss Ingoldsby var nu inte riktigt lika oberörd längre. Hon hade till och med fått en lätt rodnad på kinderna.

— Ni behöver inte be om ursäkt för Rupert och William, mr Lackland, sa hon. Tänk på att jag hade hand om dem

när de var barn, och jag är van vid deras humör. Vad nu Gussy beträffar ... ja, jag skulle vilja be er att inte bekymra er i onödan. Jag ska ta itu med honom, om ni inte har något emot det, och han ska nog få ångra vad det nu var för en eskapad som hindrade honom från att komma i säng i går kväll.

— Har han inte kommit hem än? sa Abel skarpt.

— Jo då, han är hemma, men jag kan inte neka till att klockan var förskräckligt mycket när han äntligen kom. Men nu är det ju också ett alldeles speciellt tillfälle, håll med om det! Det är inte varje dag drottningen gifter sig ...

— Nej, gudskelov, det är inte det, sa Abel förargat och drog upp klockan ur västfickan. Och jag måste verkligen komma i väg om jag ska få någon nytta gjord i dag. Ni får *fria händer* i fråga om pojken, miss Ingoldsby. Jag vet att ni gör vad som behövs.

Han nickade kort till Martha och gick ut och slängde igen dörren efter sig, och så småningom slappnade de två kvinnorna av och såg förstående på varandra när ytterdörren slog i lås och friden lägrade sig över huset igen.

Miss Ingoldsby serverade sig ännu en kopp te och tänkte att det sannerligen inte var någon sinekur att ha hand om en familj som Lacklands. Men det hade avgjort sina positiva sidor, lade hon till i tankarna, och läpparna kröktes till ett förnöjt leende där hon satt och drack små klunkar och stirrade ut på regnet som fortfarande piskade mot rutorna denna drottning Viktorias bröllopsdag.

2

För personalen på Celas Taverna vid King Street, strax intill Covent Garden, hade ingen fått den minsta chans att glömma att det i dag stundade till bröllop mellan lilla Viktoria och hennes tyske prins. Redan innan de första kärrorna hade kommit inskramlade på de knaggliga gatorna från magasinerna i Kent och handelsträdgårdarna i Surrey och Middlesex, fullastade med lök och morötter och söta skrynkliga små fjolårsäpplen, hade alla varit i hektisk verksamhet för att bli klara inför den ström av gäster de väntade. Letty, den minsta och yngsta och näbbigaste av servitriserna, svor på att frun inte ens hade gått och lagt sig kvällen före, för klockan tre på morgonen hade hon stått bredvid Lettys säng och ruskat i henne och sagt till henne att sätta fart.

— Där stod hon fix och färdig, sa Letty nu där hon satt hopkrupen intill den flammande elden i köket där en halv oxe sakta snurrade på sitt spett och just började dofta och få färg. Vartenda hårstrå låg på plats och klänningen var så slät som om hon inte ens hade unnat sej att sitta ner på hela natten. Och så sa hon till mej att jag var en lat kossa — jag som inte kom i säng förrän över elva i går kväll! Vad ger ni mej för det, va? Vad mej anbelangar kan den jävla

drottningen gå och gånga sej vilken dag som helst bara hon inte ...

— Tänker du gnälla hela dan? En kvinna på bortemot trettio, som stod och hängde trött mot spismuren med en rykande mugg i händerna, stirrade ilsket på flickorna kring elden. För i så fall ska du få smaka på *min* tunga — och mina nävar — och det så att du önskar att frun ville ta över. Vi får minsann jobbigt nog i dag ändå utan att du ska ...

— Om du så mycket som rör mej, Betsy Brewer, så tussar jag mr Jo på dej, och hur går det för dej då? skrek Letty gällt.

— Inte lär det bli nån skillnad, sa en av de andra flickorna lakoniskt. Du har väl hört honom? ”Ni ska inte gräla med varandra, snälla ni, gräla inte! Jag blir så ledsen!”

De frustade av skratt alla sex, och medan Letty sträckte sig efter den sista brödskalken, uppmjukad i köttsaft och stekflott, bröt det loss ett högljutt gräl mellan dem. Och längst bort i köket, i mörkret invid dörren, suckade Jonah stilla och smög sig osedd ut i gången igen.

Han hade också varit uppe sedan före gryningen och sett till att de stora borden blev ordentligt skurade efter gårdagskvällens ölpimplande, bytt fonddekorationer bakom den lilla scenen, lagt noterna i rätt ordning och tagit hand om de otaliga smådetaljer som följde med ett programbyte, och han hade varit lika medveten om Celas ständiga gnat som de andra. Hon hade varit allestädes närvarande de här senaste två timmarna och härjat och gormat och jagat på och ibland till och med daskat till någon så att hela stället hade varit uppochnervänt och kvastar och skurborstar och hinkar formligen virvlat i luften.

Men nu, klockan fem, medan regnvattnet forsade längs rännstenen utanför och den svarta morgonhimlen just började ljusna lite över takåsarna i öster, var allt klart. Scenen var iordningställd, den pulvriserade kalken var klar i sina järnbehållare ovanför kulisserna, och nya vaxljus var nerstuckna bakom sina skärmar över notställen. Scengolvet var avsopat och ridån uppfästad. Borden blänkte fuktiga där de stod på det nyskurade stengolvet, och puddingar och pastejer, stekar och soppor, grönsaker och geléer väntade i köket. Och de kunde äntligen betrakta sig som färdiga.

Celia hade gått upp för att tvätta sig och byta klänning och göra sig klar att ta emot torgfolket som snart skulle börja strömma in till frukost. Flickorna hade gått till sin egen välförtjänta frukost i det stora köket. De båda karlarna som var anställda där, gamle Lopy och den halvfnoskige Will, hade gått ner för att hämta upp dagens ölkaggar ur källaren. De fick hjälp av pojken Sam som dök upp ibland för att ge ett handtag i utbyte mot lite matrester. Och Jonah hade slunkit en trappa upp för att smyga sig in i barnens rum, se ner på deras sovande ansikten och försiktigt röra vid Phoebes mjuka kind med fingret innan han själv gick ner i köket för att hämta mjölk och smörgås åt dem.

Nu stod han och huttrade lite utanför köksdörren i den mörka kalla gången och kände den unkna lukten av avslaget öl och halvruuttna grönsaker utifrån torget. Han funderade över sin situation. Var han inte herre i sitt eget hus? Borde han inte gå in och skälla ut dem som Celia skulle ha gjort, ösa ovet över dem för deras fräckhet att över huvud taget tala om sitt husbondfolk, köra dem på porten antingen maten var färdiglagad eller inte? Varför

skulle han stå och kura som en strykrädd kattstackare här ute i kylan och mörkret och undra om han kunde gå in och hämta lite mat till sina barn?

Därför att de hade alldeles rätt, viskade en röst inom honom. Därför att det faktiskt gör mig alldeles förtvivlad när folk grälar, när de är osams och skriker och hatar varandra. Jag gör vad som helst för att få ha lugn och ro omkring mig, vad som helst. Det är därför som jag står här ute i kylan medan mina egna pigor värmer tårna vid min koleld ...

Men fastän han försökte säga till sig själv att han var en svag och ynklig stackare och måste rycka upp sig visste han att han inte gick i land med det. Han skulle få lov att vänta tills Celia kom nerskyndande och satte fart på sina flickor innan han gick in i köket igen, för han ville inte, kunde inte utsätta sig för de där fräcka blickarna och menande flinen. Som vanligt fick han låta Celia klara upp det.

Trött gick han upp till barnkammaren igen. Han ställde sig i dörröppningen och tittade på de små sovande varelserna, som så ofta när han var i behov av tröst. Livet tedde sig så komplicerat för honom, så svårt på en massa små dumma sätt, att han behövde barnen för att över huvud taget orka med det.

Men det borde ju inte vara så. Han borde inte vara så lättpåverkad av obetydliga irritationsmoment som ouppfostrat tjänstefolk eller redlösa gäster eller dåliga artister. Han borde vara som Celia, stark och uthållig ...

Han log lite för sig själv i halvmörkret. Som Celia! Ack om han ändå kunde vara det! Då skulle både han och Celia vara mycket lyckligare. Han visste att hon var olycklig, han blev påmind om det alla de gånger då hon såg på honom

med sina mörkgrå ögon — de där ögonen som hade stirrat på honom tvärs över scenen på Haymarket den där kvällen för länge sedan. Numera var hennes ögon ofta fulla av förtvivlan över att inte förstå honom. Han var medveten om att de gångna tio åren hade gjort henne hård och kärv och vresig medan de kämpade sig upp ur besvikelsen över att hans mödosamt skrivna pjäser hade gjort fiasko. De hade kämpat vidare i billiga och sjaskiga kringresande teatersällskap tills de äntligen kom över det här blygsamma stället som nu helt och hållet var deras eget.

Och det var inte så blygsamt när allt kom omkring! De hade hyrt källarrummet vid King Street för att ha tak över huvudet när de trötta kom tillbaka till London med den då tvååriga Oliver, sjuklig och hostig och blek, och Celia i långt framskriden grossess. Och på något vis, tack vare Celias företagsamhet och lite tur — som då Jonah blev engagerad som ersättare en säsong vid Drury Lane — hade de kunnat hyra rummet ovanpå och sedan ett till och etablerat sig som krogägare. Och sedan, när hungriga skådespelare och sångartister började underhålla gästerna mot ett mål mat, hade det hela utvecklats till en populär varietérestaurang.

Nu ägde de hela huset och hade gjort om bottenvåningen till en trivsamt och riktigt elegant lokal med plats för drygt sjuttiofem matgäster och dessutom en liten prydd scen där så många som fyra artister kunde uppträda samtidigt och ett litet orkesterdike där tre musiker kunde fila och blåsa tillsammans. Med de röda ridåerna, de blänkande franskinspirerade gasbrännarna och de graverade speglarna i förgyllda ramar var lokalen verkligen något som de hade all heder av.

Något som Celia hade heder av, tänkte han nu sorgset. Bara Celia, för det var hon som hade snålat och sparat och planerat och räknat, hon som hade lånat ihop pengar och schackrat med skådespelare och sångare och slaktare och bryggare och kaffegrossister, hon som hade fått det att bli verklighet. Och han visste nu vad som hade hänt med dem båda under årens lopp. I takt med att hennes energi ökade, eldad av framgången, hade hennes tålamod med honom minskat, och han hade blivit mer och mer medveten om sina egna brister. Han hade sett henne flänga omkring i huset och känt hur det värkte i honom av trötthet när han såg så mycket obändig kraft. Han hade tvivlat på sin egen förmåga att prestera detsamma och dragit sig inom sitt skal och tytt sig till barnen. Och hon, ensam och besviken, hade känt det nödvändigare än någonsin att arbeta ännu intensivare och på det viset fått honom att känna sig ännu onyttigare.

Så hade det fortsatt medan de gled ifrån varandra mer och mer. Jonah, alltid hövlig och blid och vänlig, alltid angelägen att vara till lags men opraktisk och tafatt, tänkte ibland på den där första tiden som gifta, då de hade legat intill varandra i knöliga och unkna sängar i billiga rum för resande. Då hade de klamrat sig fast vid varandra, förtvivlat ensamma och unga och rädda och så hett förälskade i varandra. Nu förstod han hur varmt han hade älskat henne den där första tiden, förstod hur nära de hade stått varandra. Nu när de så ofta var skilda åt genom allt arbete visste han att mycket av deras kärlek tillhörde det förgångna. Nej, det var nog för mycket sagt, rättade han sig. Det var bara det att de inte längre kunde tala ut med varandra, ge uttryck åt sina behov och känslor.

På andra sidan rummet rörde Phoebe sig i sömnen och rullade runt så att hon hamnade på knän och armbågar med den lilla runda stjärten i vädret. Jonah sköt ifrån sig tankarna på sin hustru och deras samliv och gick fram till barnets säng och såg ner på henne.

Han älskade henne så innerligt, den här lilla barnungen. Hon var liten och spädlemmad och hennes ansikte var hjärtformat. Hon hade sin mors stora grå ögon, men ovanför dem hade hon välvda mörka ögonbryn och tjocka täta lockar som fick henne att se ut som en liten näpen zigenarunge. Lyckligtvis visste hon inte än riktigt hur betagande söt hon var, men det hade börjat gå upp för henne, för restauranggästerna gjorde sådant väsen av henne att det var rent skandalöst, och det hade börjat stiga henne åt huvudet. Hon kommenderade sin bror med en sådan översittarmin att folk skrattade och applåderade. Till och med nu, när hon sov i sin löjliga favoritställning med stjärten i vädret och huvudet vänt åt sidan på kudden så att kinderna skrynkledes ihop i en grimas, såg hon självsäker ut. Hon hade ingenting av den sovande Olivers sårbarhet.

Jonah vred på huvudet och suckade lätt då han såg på sin son. Oliver låg på rygg i sin rullsäng och snarkade svagt med halvöppen mun. Jonah älskade honom lika mycket men på ett lugnare, mer kamratligt sätt. Tillsammans brukade han och Oliver betrakta familjens kvinnfolk, den starka, ruschiga Celia och den lilla näpna och egocentriska trollungen Phoebe, där de jäktade och sprang omkring. Och så blinkade far och son åt varandra liksom för att säga: "Jag är lika häpen som du, men sådana är de nu en gång, och hur skulle vi kunna göra något åt det?" Oliver med sitt raka svarta hår som alltid föll ner i pannan, sina grågröna ögon, runda och förvirrade och lite närsynta, Oliver med

sin ljusa hy som hade så lätt för att rodna och blev så sönderbränd på somrarna, lugne, långsamme Oliver med sin lilla kraftiga kropp var sin far till stor tröst. Och den känslan var ömsesidig.

De är de underbaraste barn en man kan ha, tänkte Jonah där han stod och såg ner på dem. Så länge han levde skulle han vara tacksam mot Celia och försynen för att han hade fått dem. Om bara hans egen far hade kunnat glädja sig på samma sätt åt honom och hans syskon — tänk så mycket angenämare livet då skulle ha varit för dem alla! Men så fick han inte tänka, framför allt inte nu när klockan strax var sex. Torghandeln skulle snart stänga och karlarna skulle komma inströmmande för att få sig sitt öl och en bit mat. Arbetet väntade, och barnen måste väckas och tvättas och matas innan han kunde ägna sig åt att tappa upp öl.

Bedrövat lutade han sig över bordet mellan barnens sängar och tände ljuset som stod klart. Han mumlade lågt deras namn medan han gjorde det. Han tyckte synd om dem för att de måsje vakna när de sov så gott.

Regnet smattrade inte lika vildsint vid Grosvenor Square som på andra ställen i London den här februarimorgonen. Det var nästan som om vädrets makter, liksom enklare folk, visste att det skulle bli en tröttsam dag för den förnäma världen och visade hänsyn genom att dämpa oväsendet. Så inga tjutande vindstötar ven förbi fönstren i de höga och värdiga grå stenhusen som stod uppställda i stolta led runt det eleganta torget. Blåsten nöjde sig med att försynt virvla om bland fjolårslöven inne bland buskarna i den inhägnade mittplanteringen. Inget regn vräkte i störtsjöar mot rutorna på första och andra våningen, i stället rann det välartat utefter de prydliga takrännorna och ner i rören som ledde

det vidare till de nedre regioner där det hörde hemma. Bara högst uppe på vinden kunde regnet höras ordentligt, för snedfönstren där var precis lagom lutade för att få skyfallet rakt emot sig, och det hamrade så ursinnigt mot dem att rutorna skallrade. Men det gjorde ju ingenting, för där uppe huserade bara tjänstefolk, och ingen brydde sig om hur de hade det, allra minst vädrets makter.

Men trots stillheten på den öppna platsen utanför och den mjuka sköna sängen, stor och bred mitt på en tätluggig orientalisk matta som täckte hela sovrumsgolvet, låg Lilith vaken. Hon hade legat vaken i minst två timmar och under den tiden pendlat från ilska över sömnlösheten till jämmerlig självömkan och tillbaka till otålig ilska igen. Men nu, när morgonljuset började breda ut sig över himlen och sippra in i rummet, låg hon med de spetskantade kuddarna bekvämt upptravade under huvudet och ägnade sig åt sin favoritsysselsättning.

Hon räknade i huvudet. Gick igenom alla sina tillgångar och lade ihop det beräknade värdet. Fastigheterna, hyresintäkterna från rucklen hon ägde i S:t Giles och Clare Market och Seven Dials, inkomsterna av ett par handelsträdgårdar i Hammersmith och Chiswick, det aktuella marknadsvärdet hos det här huset vid Grosvenor Square — geografiskt så nära hennes gamla hem vid North Audley Street men långt, långt avlägset i fråga om socialt värde — möblerna och bordssilvret, tavlorna och gravyerna, kristall- och silverpjäserna och så allt det andra, juvelerna, pälsverken, kläderna i garderoberna — allt gick igenom och adderades och blev till en imponerande slutsumma.

Det var ett högst angenämt tidsfördriv som hon visste kunde lugna nerverna bättre än något annat. Inte ens på

den tiden när hälften av Londons eleganter var hennes älskare, när hennes boudoir gästades av politiker och generaler, författare och domare, förmögna lorder och ännu förmögnare uppkomlingar, hade hon funnit sådant nöje och sådan avkoppling i sängen.

Klockan sju, när regnet blev oförsynt nog att begåva Grosvenor Square med samma störtskurar som det dittills hade reserverat för mindre förnäma stadsdelar, ringde hon på klockan. Gamla Hawks fick blir hur sur hon behagade, Lilith ville ha sin choklad och hon ville ha den nu. Och chokladbrickan kunde hjälpa henne att få tiden att gå fram till klockan nio. Då skulle Jody komma intassande till henne på bara fötter under den pälsfodrade morgonrocken, tung i ögonen av sömnighet och underläppen framskjuten i en bedårande trulig min — för Jody såg alltid trulig ut på morgnarna. Och han skulle krypa upp till henne i sängen så att de fick "morgonbusa", som hon ömt kallade det.

Nu verkade det visserligen som om han inte var riktigt lika road av det där "morgonbusandet" som förr. Han var sex år nu — en stor pojke och inte någon knubbig baby längre. Inte för att det grämde henne, tvärt om. Hon njöt av att se hur han rände i höjden, hur han lade på hullet — för han tyckte om mat, och det syntes på honom — hur starka hans ben hade blivit och hur rund och rar han var om hakan. Det var nästan lika underbart som att se på det silkesmjuka, lockiga bruna håret och de stora blå ögonen. När han såg rakt på en, brukade hon säga till folk, så var det som om molnen plötsligt hade sopats bort från himlen. Minsann, brukade Lilith säga och skratta sitt pärlande skratt som nu hade hänfört teaterpubliken i fler år än hon ville tänka på, minsann hade hon inte blivit en riktig

kycklingmamma! Hon formligen dyrkade pojken och såg absolut inga fel hos honom.

Där hon nu halvlåg i sängen mot en hög spetskantade kuddar, iförd en volangkantad sidennegligé i älsklingsfärgen blått, kände hon hur läpparna log bara hon tänkte på Jody. Det var underligt att tänka sig att hon, när hon märkte hur det var fatt, hade blivit så ursinnig att hon kört hans far på porten innan hon ens försäkrat sig om en lämplig ekonomisk ersättning. Sedan hade hon svält enorma mängder poleja och gulalmsextrakt och allsköns otäcka dekokter för att bli kvitt kalamiteten. Hon hade ju inte precis varit någon naiv flicksnärta när det hände. Folk i allmänhet trodde att hon var vid pass trettiofem, i själva verket hade hon vid det laget redan fyllt fyrtiofem även om det inte syntes. Att få en unge på halsen i den åldern var löjligt, och hon hade varit usinnig hela den långa och besvärliga graviditeten där hon satt och tjurade nere i Brighton. Hon hade genomlidit en lång och svår förlossning — mycket svårare än med de andra tre ungarna — och hela tiden rasat över sin löjligen belägenhet. Men när gamla Hawks kom och lade barnet i hennes famn hade det hänt något underligt inom henne, och hon hade totalt förlorat sitt hjärta till det lilla knytet.

När hon nu tänkte på det breddades leendet tills hon skrattade högt. Det hade varit så fantastiskt att upptäcka att hon kunde vara så absolut *tokig* i ett barn! Visst hade hon haft nöje av de andra — i synnerhet den första, för Celia hade varit något nytt och lustigt. Men allt hade hunnit bli så mördande vardagligt och långtråkigt när Jody kom att hon hade glömt vad hon hade känt för barnen när de var små. Men hon visste vad hon kände för Jody. Det älskligaste